

SPORTNI LIST

Službeno glasilo Zimsko-Sportnega Saveza, Mariborskega zimskosportnega podsaveza, Zbora Nogometnih Sodnikov, sekcija Ljubljana in Ljubljanskega Plivaškega Podsaveza.

Izhaja vsak torek dopoldne.

Naročnina: četrtletno Din 20—, polletno Din 40—, celoletno Din 80—
Naročnina se plačuje vnaprej. — Pošt. ček. rač. 15.703.

Naslov uredništva in uprave: „Sportni list“ kavarna Evropa, Ljubljana, Dunajska cesta. — Izdaja telj: za konzorcij „Sportnega lista“ Friedl Leo. Odgovorni urednik Mirko Pevalek, Ljubljana, Pleteršnikova ul. 24. — Tiskarna „Slovenija“. Predstavniki A. Kolman, Ljubljana, Celovška c. 61

Smuške tekme v Bohinju, Mariboru in na Bledu — Državni prvak na 30 km Joško Janša (SK Ilirija) — Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. — Dopisi itd.

Kaj pravi savezni kapetan g. B. Simonović o ligah!

Pregled državnega prvenstva ter njega dobre in slabe strani — Šibkejšim klubom so potrebne boljše tekme — Kdo pridobi in kdo izgubi največ z ligami? — O žonglerstvu — Lige sredstvo za omiljenje preostre lokalne rivalitete

Z dovoljenjem saveznega kapetana g. arhitekta Boška Simonovića prinašamo danes njegov članek, ki je velepomenben za celokupen naš nogomet.

Pred skupščino JNS, na skupščini sami in po nji se je mnogo napadalo in govorilo o predlogu za tekmovanje državnega prvenstva po ligah. Na skupščini je predlog propadel s 192:188 glasovi. Danes so se duhovi že nekoliko pomirili in so zmožni, da hladnokrvno razmislijo vse činjenice, in zaradi tega sem se odločil, da šele sedaj iznesem razloge, ki so me vodili, da stavim predlog za lige in da odgovorim onim, ki so ta predlog napadali, iznesujoč neosnovane razloge.

Da bo stvar bolj razumljiva, hočem navesti zgodovino načina tekmovanja državnega prvenstva od njega početka do danes.

Prvo državno prvenstvo je bilo igrano po navadnem cup sistemu s sodelovanjem samih prvakov podsavezov. Pari so bili določeni po žrebu, finale se je vršilo vedno v Zagrebu. Po tem načinu se je igralo polnih pet let in smo imeli naslednje prvake: Gradjanski dvakrat zaporedoma, nato Jugoslavija dvakrat zaporedoma in zadnjikrat zopet Gradjanski. Ta način je imel nekaj slabih strani. Žreb je mnogokrat odločil, da so se že v prvem kolu srečali najboljši protivniki. Tako smo imeli nekoga leta že v prvem kolu tekmo Jugoslavija-Hajduk in je Hajduk izpadel. Drugič zopet je v prvem kolu Hajduk eliminiral Gradjanskega. **Izpadli so vedno klubi, ki so gostovali, domačini so pa zmagali.** Kaj šele je bilo v finalu. Ta tekma se je vršila vedno v sedežu Saveza, t. j. v Zagrebu. Koliko so bili na ta način favorizirani zagrebški klubi, ni potrebno govoriti, kajti danes je vsakomur dobro znano, kaj pomeni igrati na svojem terenu. Poglejmo samo zadnje prvenstvo in rezultate, katere so klubi dosegli doma in zunaj. Prvi rezultat znači doma, drugi zunaj.

Concordia

s Slavijo (Os.) 4:1 in 3:0.
z Jugoslavijo 2:1 in 2:2.
s Hajdukom 1:1 in 1:5.
s Slavijo (Sar.) 3:0 in 3:1.
z BSK 4:2 in 2:2.

Torej niti ena izgubljena tekma doma, zunaj ena izgubljena in dve neodločni.

Jugoslavija

z BSK 2:1 in 1:2.
s Slavijo (S.) 2:1 in 4:2.
s Concordijo 2:2 in 1:2.
s Slavijo (O.) 5:0 in 3:0.
s Hajdukom 0:0 in 2:2.

Doma nobena izgubljena in 2 neodločni, na drugem igrišču 2 izgubljeni, 1 neodločna.

Hajduk

s Slavijo (S.) 3:1 in 0:4!!!
s Slavijo (O.) 3:1 in 2:0.
s Concordijo 5:1 in 1:1!
z Jugoslavijo 2:2 in 0:0.
z BSK 3:1 in 2:5!!!

Doma samo ena neodločna, zunaj pa 2 izgubljene in neodločne.

BSK

z Jugoslavijo 2:1 in 1:2!
s Slavijo (S.) 5:2 in 0:0!!
s Hajdukom 5:2 in 1:3!!!
s Slavijo (O.) 6:0 in 2:1.
s Concordijo 2:2 in 2:4!!

Doma samo ena neodločna, zunaj 3 izgubljene in 1 neodločna.

Ali ne govori ta pregled dovolj jasno, kaj pomeni igrati doma in kaj zunaj?

Ko je iz gornjega povsem razumljivo izgubila Jugoslavijo z Gradjanskim v Zagrebu dvoletno prvenstvo, sem na skupščini 1926 stavil predlog, da se namesto cup sistema uvede dvojni točkini sistem in da sodelujeta po dva kluba Zagreba in Beograda, ker je to odgovarjala njihovi moči napram nekaterim prvakom podsaveza. Ker bi bilo na ta način več udeležencev in so protivniki bolj oddaljeni in da bi se umaknil velikim deficitom, sem predlagal, da se igra po dvojnem eliminatornem cup sistemu, a zmagovalci igrajo nato po dvojnem točkini sistemu. **Polovica predloga je prodrla, t. j. sprejet je bil način odigranja eliminacijskih tekem po enostavnem cup sistemu ter ostale tekme tudi po enostavnem točkini sistemu. Mesta ni več odločal žreb, temveč JNS.** Sedaj ni bilo več srečnih klubov, temveč favorizirani. Tako se je zgodilo l. 1927, da je favorizirani Hajduk igral doma in je, kar je razumljivo, odnesel prvenstvo, medtem ko sta Jugoslavija in Gradjanski izpadla že v eliminatornih kolih. Oba sta namreč igrala na tujem terenu. Ze naslednje leto se je popustilo. **Iz mojega predloga, katerega sem ponovno predložil skupščini, so sprejeli dvojni cup sistem, dočim je ostal enostavni točkin sistem.**

Tega leta (1928) so vsi favoriti zmagali v eliminacijskih tekmah, po sistemu na točke pa Gradjanski. Tokrat pa se savezni upravi ni več zaupalo, da **odredi mesta, temveč je to storila skupščina sama potom žrebanja.** Tega leta je izpadel prvak Gradjanski. Končno, jeseni 1928, na skupščini Saveza, je bil sprejet predlog v celotnem obsegu, po katerem se danes vrši državno prvenstvo. S tem načinom je zaščiten realna borba po sistemu na točke, v cup sistemu pa so favorizirani močnejši klubi v pogledu finančnega efekta nadaljnega tekmoovanja. **Kajti vsakemu lajku mora biti jasno, da se ne sme dovoliti, da se sestane v dvojnem točkini sistemu n. pr. Skopje in Split ali Skopje in Ljubljana.** Akoravno je bil predlog sprejet s precejšno večino, je vendar imel močno opozicijo v Osjeku, Ljubljani, Subotici in Sarajevu. In ta opozicija je bila upravičena, vendar nisem mogel najti izhoda, da bi vseeno ostal današnji način tekmoovanja, ker se po točkini sistemu, z ozirom na dolgotrajnost ni moglo še bolj povečati število klubov. Treba je bilo iskati druge rešitve,

da bi bili zadovoljni odlični klubi naše province, t. j. prvaki podsaveza in ker imajo tudi ti svoje odlične tekmece, je treba tudi tem pomagati.

To so bili torej edini razlogi za nov način igranja po ligah, ki so me privedli, da sem stavil predlog pismeno in preko javnosti skupščini JNS na dan 24. decembra 1929, ki je bila razpuščena in radi tega ni mogel biti moj predlog sprejet.

Da bi privedel v državno prvenstvo tudi ostale provincialne klube, t. j. predvsem prvake podsaveza, da bi se tudi njim zagotovilo večje število boljše tekme, sem videl edino rešitev v ligah. **Tem klubom je treba dati možnost, da igrajo z najmočnejšimi klubi v naši državi, in sicer tako, da isti ne bodo imeli deficita in da ne igrajo samo dve tekmi, kakor je to danes slučaj v državnem prvenstvu.** To so bili razlogi, ki so me privedli na idejo **razdelitve celega teritorija na tri dele.** Ljubljanskim klubom so zagotovljene tekme s tremi zagrebškimi klubi in s Hajdukom. S tem načinom sem dosegel, da ne bo deficita in da pridejo klubi do močnejših tekem.

Kajti v Ljubljani je treba povečati zanimanje za nogomet in temu je odpomoči le s pomočjo boljših tekem za državno prvenstvo.

Isti slučaj je pri drugi skupini. Po današnjem načinu igra Skopje doma samo eno boljšo tekmo in to eliminacijsko s prvakom Beograda.

Kar se tiče tretje skupine bi v njej tekmovali štiri podsavezi, domala enakih moči, kar bi bilo vsekakor zelo zanimivo in so tudi komunikacijske prilike tako ugodne, da ne bi bilo deficita.

Iz vsega tega je jasno, da bi vsi oni, ki bi sodelovali na teh tekmah, znatno napredovali na moči, materialno in kar je poglavito, zanimanje za nogomet v manjših mestih bi se ogromno dvignilo.

Evo konkreten primer: Split, ki nima niti 40.000 prebivalcev, spravi na igrišče 4000 gledalcev (BSK-Hajduk) iz razloga, ker Hajdukova igra to zasluži. Poglejmo na pr. Novi Sad, ki ima danes okoli 70.000 prebivalcev. Sorazmerno s Splitom, bi moralo biti na igrišču 7000 gledalcev, ima jih pa na svoji največji tekmi komaj 1500. **Razlog je, da nima močnejših tekem.** Kaj je bilo lani v Osjeku in Sarajevu? Tu so bili vsako nedeljo točeni v rekordu, v obisku in blagajni, ker so imeli v resnici močne tekme. Kaj bi šele bilo v Subotici s svojimi 120.000 prebivalci?

V ostalem menim, da sedanji voditelji boja proti ligam (člani SK Jugoslavije, delavski blok klubov), ne sumijo v pravilnost gori navedenih razlogov.

Jugoslavija je bila prošlo leto za lige. Protivniki trdijo, da bi se ti klubi (neki predstavnik protiligashev jih je imenoval »debele goske«) materialno okoristili na škodo sportnih klubov. Vkrnje klub z izkupičkom svojih tekem

resnici lepo geslo. Samo ne vem, kje so videli to škodo siromašnih klubov. Še sedaj se nekateri širokoustijo v javnosti z raznimi frazami, da hočejo pomagati malim klubom, da ne bodo dopustili, da se zadušijo. Nekdo se celo trudi in se javno ponuja, da brani interese malih in potlačenih ter stavlja svoj govorniški talent in nepristranost na razpolago malim. **V resnici lepo, jaz pa samo vprašam: kdo zgubi s temi tekmami in zakaj mali trpijo?**

Da bi gospodje protivniki lig mogli odgovoriti, kaj izgubi na pr. 40 beogradskih drugo- in tretjerazrednih klubov ali 25 provincijalnih klubov LNP?

Ali se jim vzame samo eden njihov termin in ali se jim sploh kaj odvzame?

Ne; stanje vseh teh 65 klubov bi bilo na istem, kot so danes, nikdo od njih ne izgubi niti počenega groša — da, celo nasprotno, oni bi celo pridobili, ker bi se moč in znanje boljše klubov njihovega mesta znatno dvignila.

Prvič bi imeli priliko, da gledajo čim večje število močnih tekem, dalje bi sami pridobili radi zmanjšanja materialnih žrtev vodečih klubov, kajti bodite prepričani, da gre ves zaslužen denar pri močnejših klubih v investicijo za zboljšanje sportnih naprav, igrišč in higienskih slačilnic ter kopalnic, katere uporabljajo tudi mali klubi. (V 35. številki Sportnega lista smo že o stvari pisali, ko smo grajali sedanji način prvenstva LNP in sestavo I. razreda. Pisali smo dosledno: V naši banovini imamo 5—6 prilično enakovrednih moštvev, katerih medsebojna srečanja bi bila ravno tako zanimiva kot ljubljanski lokalni derby Ilirija—Primorje. Beseda derby je namreč za naše razmere značilna. Pomeni višek, ki je pri nas mogoč, obenem pa žalostno priznanje, da je vse ostalo manjvredno. Pri prvenstvu najmočnejših klubov bi odpadel izraz derby: vse tekme bi bile derby. Nastal bi niz derbyjev — ali bolje rečeno, pravi resnični I. razred. Publike bi bilo vedno dosti in koristi bi imeli klubi in podsavez. Napredek bi prišel sam od sebe, klubi bi se morali temeljiteje pripravljati ako bi hoteli uspeti. Igralci slabejših klubov bi mnogo pridobili pri gledanju boljše tekme in bi to sami uporabljali. Nivo našega nogometa bi stalno pridobival na višini. Dohodki podsaveza bi se zvišali in največ koristi bi imeli od tega podsavez in manjši klubi: odpadel bi namreč očitok, da podsavez samo kaznuje, ne daje pa nikakih podpor. Ta moment je poleg sigurnega napredka vsakomur razumljiv in morajo vsi ugovori v tem oziru odpasti. **Opomba uredništva.**)

To je torej treba dati manjšim klubom, da kadar igrajo svoje tekme, igrajo na snažnem igrišču in se slačijo v snažnih slačilnicah in po tekmi skopljejo v toplih prhah. Oni nimajo nikakih izdelkov, razven rekvizitov, katere pa okoristili na škodo sportnih klubov. Vkrnje klub z izkupičkom svojih tekem

